

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen
Docent Helén Örnemark Hansen

YTTRANDE

2016-11-29

Dnr V 2016/1339

1

Justitiedepartementet

Remiss: Färre i häkte och minskad isolering (SOU 2016:52)

Ju2016/05918/Å

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds Universitet lämnar härmed följande yttrande över rubricerat betänkande. Yttrandet har utarbetats av universitetslektorn Helén Örnemark Hansen och universitetsadjunkten Josefine Wendel.

I betänkandet föreslås åtgärder som syftar till att minska användningen av häktning och restriktioner. Fakultetsstyrelsen bedömer att utredningen har utfört sitt uppdrag mycket väl och tillstyrker i allt väsentligt de förslag som utredningen lägger fram.

Vi delar utredningens uppfattning att det finns goda skäl att framöver överväga en modernisering och effektivisering av processordningen för att på det sättet skapa bättre möjligheter att bland annat bevissäkra och i rättegångar använda förhörsuppgifter under förundersökningen. Utredningen *En modern brottmålsprocess anpassad även för stora mål* (Ju 2016:10) ska enligt kommittédirektivet (Dir 2016:31) ta ställning till om det är lämpligt att införa utökade möjligheter att använda dokumenterade förhör som bevisning i domstol. Fakultetsstyrelsen vill betona vikten av att sådana möjligheter grundligt övervägs och då inte endast beträffande brottmål som betecknas som stora.

I det följande kommenterar vi mer specifikt vissa av förslagen till lagändringar.

I förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken anges i 1 kap. 3 b § andra stycket att tingsrätten är domför med ”en lagfaren domare”. I tredje stycket i samma bestämmelse anges att tingsrätten är domför ”utan nämndemän”. Vi uppfattar det som att någon skillnad mellan dessa begrepp inte är avsedd. Paragrafen skulle vinna i tydlighet om samma terminologi användes genomgående.

När det gäller förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken 24 kap. 5 a § har fakultetsstyrelsen i och för sig inget att invända mot de ändringar som innebär att rätten ska besluta om vilken eller vilka slags restriktioner som åklagaren ska få tillstånd till samt att rätten i sitt beslut ska redovisa skälen för att sådant tillstånd ges. De svårigheter utredningen pekar på när det gäller den riskbedömning som rätten ska göra, inom ramen för sin prövning av om det finns behov av en viss sorts restriktion, bör dock enligt vår mening inte underskattas. Särskilt problematiskt

torde det vara att bedöma hur hög sannolikheten är för att en viss befarad händelse inträffar.

I förslaget till lag om ändring i lagen (1964:167) om unga lagöverträdare används i 23 § andra stycket och 23 b § första stycket begreppet ”verkställigheten av häktningsbeslutet”. I författningskommentaren anges att det är den misstänktes ålder ”vid tidpunkten för när häktningen verkställs” som är avgörande för nämnda reglers tillämplighet. Enligt vår uppfattning är dessa begrepp något vaga och det bör i vart fall i författningskommentaren ges tydligare vägledning om hur tillämpningen ska ske för det fall den häktade fyller 18 år under tiden han eller hon är frihetsberövad såsom häktad.

Enligt delegation

Helén Öremark Hansen